

Og selv om man vilde sige, at Manden i sit Kald trænger mest til en modig Vilje, Kvinden derimod mest til en taalmodig, saa er der afgørende Øjeblikke i Kvindens Liv, som kræver et klart og bevidst Mod: Naar hun vælger sin Husbond, naar hun undfanger sit Barn og føder det til Verden. Ingen kan her tage Ansvar et fra hende. Og hvorledes kan desuden en Kvinde, som ikke har lært at bygge paa egen Viljekraft, nedarve denne Evne til Sønnerne eller opøve dem i den. Kvinderne med de uudviklede, ubeherskede Viljer blive derfor Mødre til de viljeløse fin-de-siècle Mænd.

Og ved Siden af disse Mødre staar den voksende Skare af ugifte Kvinder, der i rent borgerlig Henseende skulle være deres egen Lykkes Smed. Disse have endnu en anden og stor Vanskelighed at kæmpe med: Ens Livsgerning bygger man ikke alene paa sin egen Tro til de Evner, man først lærer at kende ved at tage dem i Brug. Man bygger ogsaa paa og hjælpes ogsaa i det rent ydre frem af den fælles, den „offentlige“ Tro paa Menneskeviljens Rækkeevne. Den er det, som hjælper Læredrengen til en Mester, Handelsmand og Fabrikant til Kredit, Embedsmanden til et Embede. Denne Tro er skabt gennem Aarhundreders Erfaringer, den er øget af hver Mand, som trofast forfulgte sit Maal og naaede det, lige som den er svækket ved hvert et moralsk Nederlag. Disse Erfaringer ere Metalbarrerne i Menneskeslægtens Skatkammer, som give Planers og Løfters Papirssedler deres Værdi. Men denne offentlige Tillids Støtte maa alle de enligstillede Kvinder give Afkald paa, som bryde sig nye Baner, altsaa ingen Erfaringer have bag sig, og det sker atter og atter i en Overgangstid som vor. Saa meget kostbarere bliver da netop for dem den personlige Erfaring fra Barneaarene om deres Viljes Herredømme over Naturens Hindringer.

I vor Angst for, at vore unge Piger skulle blive ukvindelige eller overanstrengte, have vi ofte, altfor sørgelig ofte, unddraget dem den Viljens Optugtelse, som giver Livsmod til deres senere Gerning, Frejdighed og Fylde i deres Ægtestand eller i deres enlige Stand. Vi frygte, at det yndige, det vindende blide skal tage Skade. Og dog turde Sandheden være den, at lige som den unge Pige, der er styrket ved Gymnastik, træder lettere end den uøvede, saaledes bliver den Kvindes Væsen, som er Herre over sin egen Vilje, mest behersket og derfor egentlig ogsaa yndigst.

Med Hensyn til Kvindeviljens Opdragelse have Nutidsskolerne et bestemt Ansvar. De have deres lille Andel i, at vi ere stillede uheldigere end før. Der var i det solide huslige Arbejde, i Brygning og Bagning, Spinden og Væven, Kærnen og Lysestøben en sund Opøvelse af Viljen. Salomon